

Презентація
на тему
“ Методи дослідження в
релігієзнавстві ”

Студентки 34 групи ФІМ
Федорової Анни Олександрівни

План

Вступ

1. Генетичний метод
2. Історичний метод
3. Порівняльно-історичний метод
4. Структурно-функціональний метод
5. Соціологічний метод
6. Типологічний метод
7. Каузальний метод
8. Філософсько-логічний метод

Висновок

Список використаної літератури

Вступ

При дослідженні релігії використовують найрізноманітніші методи пізнання: загальнофілософський, соціологічний, спеціальний загальнонауковий, теоретичний, емпіричний. Нерідко вдаються до специфічних методів дослідження.

Наприклад, у соціології релігії дають плідні результати соціологічні методи, використовувані для вивчення релігії як певної соціальної структури, елемента суспільства, з властивими їй структурою, соціальними зв'язками, функціями. Це — вивчення документів, різноманітних інтерв'ю, анкетування; методи первинної обробки даних, групування, ранжирування, складання статистичних таблиць. У процесі дослідження релігії здебільшого вдаються до інтегрування індивідуальних методів і прийомів, що відкриває широкі пізнавальні, дослідницькі можливості.

Генетичний метод

Його мета — відтворити розвиток релігії на всіх її етапах від початкової фази. Велику увагу приділяє пошукові, встановленню проміжних ланок в ланцюгу її еволюції. Але чим глибше занурюється дослідник в історичні пласти, тим менше фактичного матеріалу потрапляє в його розпорядження. В такому разі історизм виступає у формі актуалізму (вивчення минулого через пізнання сучасності).

Історичний метод

Він передбачає вивчення релігійних систем у процесі їх виникнення, становлення та розвитку, а також взаємодію у цьому процесі закономірностей історії та конкретних обставин. Історичний метод може бути реалізований через генетичний підхід, коли дослідник послідовно вивчає всі, в тому числі й проміжні, стадії розвитку релігії.

Порівняльно-історичний метод

Активно використовуються у релігієзнавстві й порівняльно-історичні дослідження: порівняння різноманітних етапів розвитку однієї релігії на різних відтинках часу багатьох релігій, що існують одночасно, але перебувають на різних етапах розвитку, реконструкцію тенденцій розвитку. Завдяки цьому стає доступним багатий науковий матеріал через зіставлення різних сторін й етапів розвитку конкретної релігії, конфесій, які існують одночасно, але перебувають на різних етапах розвитку. На основі порівняльного аналізу сформувалася спеціальна галузь дослідження — порівняльне релігієзнавство.

Структурно-функціональний метод

Він спрямований на розкриття структури і функціонування релігій, релігійних організацій, культів тощо Виділення елементів релігійних систем, порівняння з іншими елементами і системою загалом дає змогу глибше пізнати особливості їх функціонування. Релігія в такому разі є підсистемою

Соціологічний метод

Передусім він надає широкі можливості пізнання релігії як певної соціальної системи, соціальної підсистеми, що є об'єктом зовнішніх впливів і водночас суб'єктом впливу на різні соціальні інститути, групи, на буття людей Соціологічний аналіз розкриває механізм функціонування релігійних вірувань і вчень у різних соціальних групах віруючих, висвітлює головні тенденції розвитку релігійних ситуацій з урахуванням впливів різноманітних соціальних факторів

Типологічний метод

Використовуючи його, вдається охарактеризувати історичні типи релігій, а також типи вільнодумства. За допомогою процедур розподілу і групування об'єктів формуються стійкі статистичні групи ознак.

Інваріантність ознак певного об'єкта є підставою для віднесення його до відповідного типу.

Каузальний метод

Сприяє пізнанню причинно-наслідкових зв'язків виникнення й еволюції різних релігійних явищ.

Головним питанням каузального методу є "Чому релігія не може бути зрозумілою через саму себе, чому вона не є сачаа хиї (причина самої себе)?"

Цей метод допомагає пізнати різні релігійні та нерелігійні форми, аналізуючи відносини людей в процесі їх життєдіяльності

Філософсько-логічний метод

Розглядаючи релігію як об'єкт філософських знань, соціально-духовний феномен суспільства, він досліджує процес відображення релігії у свідомості людини, формування духовних цінностей, релігійних символів і понять. За такого аналізу об'єктом дослідження є не тільки сама релігія, а й природне та соціальне середовище, яке впливає на її формування.

Висновок

З метою чіткого та глибшого розуміння певних процесів, використовується велика кількість методів дослідження. Неможливо використовувати лише один метод, адже всі принципи та методики дуже тісно зв'язані та відокремити один, не використовуючи методик з іншого, неможливо.

Список використаної літератури

1. Аринин Е.И. Философия религии. Принципы сущностного анализа. Архангельск, 1998.
2. Классики мирового религиоведения. - М., 1996.
3. Лекции по религиоведению. - М., 1998.
5. Митрохин Л.М. Философия религии. - М., 1993.
4. Психологія з викладом основ психології релігії. - Львів, 1998.
5. Радугин А.А. Введение в религиоведение: теория, история и современные религии. - М., 1996.